ద్రష్ట

కస్తూరి మురళీ కృష్ణ

ఒక్కమాట

దక్షిణ భారతం పైకి దండెత్తి వచ్చిన మొదటి ముస్లిం సేనాని మాలిక్ కాఫర్. అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ ఢిల్లీ పాలకుడిగా ఉన్న సమయంలో మాలిక్ కాఫర్ మలబారు తీరం వరకూ చొచ్చుకు వచ్చాడు. మధురపై దాడి చేశాడు. శ్రీరంగంలో మారణహోమం సృష్టించాడు. చిదంబర ఆలయాన్ని పునాదులతో సహా పెకిలించి వేశాడు. బోలెడంత సంపదను ఏనుగులపై మోసుకుని ఢిల్లీ తీసుకు వెళ్ళాడు. ఆ దండయాత్ర ఈ కథకు ఆధారం. మాలిక్ కాఫర్ దండయాత్ర వల్ల భారతీయ సమాజంలో జరిగిన అల్లకల్లోలాన్ని, భారతీయ మనస్తత్వం పై కలిగిన గాయాల ప్రభావాన్ని వర్ణించటం ఈ రచన ప్రధానోద్దేశ్యం. మనకు సాధారణ చరిత్ర పుస్తకాలలో, కనబడని ఘోరమైన చేదు నిజాలు, మనల్ని మనం మరిచిపోతున్న తరుణంలో, మన పూర్వీకులు ఎన్ని దారుణమైన మారణకాండలను అనుభవిస్తూ కూడా ధర్మాన్ని పదిలంగా కాపాడాలో, ప్రజలకు తెలియ చెప్పాలన్న ఆశయంతో ఈ రచన సాగుతుంది. చరిత్రలో జరిగిన గాయాలను తిరిగి తోడటం కాదిది. మానని గాయాల స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకోవటం ద్వారా వాటి చికిత్సకు ఉపక్రమించుటంతో పాటు, భవిష్యత్తులో ఇటువంటి గాయాలు కాకుండా జాగ్రత్తలు పడేందుకు దేశ ప్రజలను ఉద్యుక్తులను చేయటం ఈ రచన లక్ష్యం. అనేక చారిత్రక ఆధారాలు, చారిత్రక పాత్రలు, కాల్పనిక పాత్రలలో కలగలిపి సాగించిన రచన ఇది.

మురళీకృష్ణ

(గత సంచిక తరువాయి)

సర్వం కోల్పోయి, ప్రాణాలు అరచేత పట్టుకుని తమ ఊరు చేరుకున్న ఆ అభాగ్య కుటుంబాలను ఊళ్ళోవాళ్ళు అక్కున చేర్చుకున్నారు. ఖాళీ స్థలంలో వారికి ఇళ్ళు కట్టి ఇచ్చారు. వారికి అవసరమైన సదుపాయాలన్నీ అమర్చారు.

అయితే, అందరూ ఆతృతగా ఎదురు చూస్తున్నది వారి అనుభవాలు వినటానికి. ఎందుకంటే బయట జరుగుతున్న విషయాలు ఊరికి చేరేసరికి చాలాకాలం పడుతుంది. వార్తలు ఆలస్యంగా అందుతాయి. అందుకని వార్తలు, విశేషాలు వినటం కోసం ఊరివారంతా ఆతృతగా ఎదురుచూస్తున్నారు.

అదీకాక, బయట తురకలు వీర విహారం చేస్తున్నారన్న వార్తలు నెమ్మదిగా అక్కడకూ చేరుతూండటంతో ఊళ్ళో ప్రజలను ఏదో భయ పట్టిపీడిస్తోంది.

తెలిసింది భయం కలిగించదు. తెలియనిదే భయం కలిగిస్తుంది. ఇంతకాలం తురకల దాడులు, అత్యాచారాల గురించి వారూ, వీరూ చెప్తూంటే విన్నారు. ఇప్పుడూ తురకలను ప్రత్యక్షంగా ఎదుర్కొన్న వారిని చూడగానే వారిద్వారా విషయాలు గ్రహించేయాలని అందరికీ ఆత్రంగా ఉంది.

తురకలెవరు? ఎలా ఉంటారు? వారొక్కరొక్కరికి వెయ్యేనుగుల బలం ఉంటుందంట కదా? వారికి యుద్ధంలో వారి దేవుడు వెంటనంటి ఉండి సహాయం చేస్తూంటాడట కదా? అందుకే వారు ఓడిపోతూ కూడా, చివరి క్షణంలో, అనూహ్యంగా విజేతలు అవుతూంటారట కదా?

ఇలా రకరకాల సందేహాలు అక్కడి ప్రజల మనస్సులో మెదలుతున్నాయి. వాటికి సమాధానాలు ఈ కొత్తగా వచ్చిన కుటుంబం ద్వారా లభిస్తుందన్న ఆశతో అందరూ ఎదురుచూస్తున్నారు. అయితే, ఆ కుటుంబాలలోని వారు మాత్రం ఇంట్లోంచి బయటకు రావటం లేదు. తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో బయటకు వచ్చినా ఎవ్వరినీ కలవటంలేదు. ఎందుకో ప్రతిక్షణం చెదురుతూ, ప్రమాదం ఏ వైపునుంచి వచ్చి పడుతుందోనని భయపడుతున్నట్టే ఉన్నారు వారు. ఎవరయినా పలకరించి బెదిరిపోతున్నారు.

వాళ్ళింటికి స్వేచ్ఛగా వచ్చి పలకరించేది ఒక్క చంద్రశేఖరుడే!

ఊళ్ళోవాళ్ళందరికీ శూరవర్మతో కలిసి చంద్రశేఖరుడు ఎలా తురకలతో తలపడి వారిని మట్టి కరిపించాడో తెలిసింది. దాంతో అందరూ చంద్రశేఖరుడిని గొప్ప వీరుడిని చూసినట్టు చూడసాగారు. చంద్రశేఖరుడు సైతం జరిగినదానికి మరింత కల్పించి, అందరూ నోళ్ళు తెరచుకుని వినేట్టు కథలు కథలుగా తన వీరత్వం చెప్పుకోసాగాడు.

దాంతో గంగాధర శర్మ గురించి అందరికీ చులకన అభిప్రాయం ఏర్పడింది. కత్తి యుద్ధం ఉత్తుత్తిగా చేసేటప్పుడు అత్యంత ఆవేశం ప్రదర్శించి, నిజంగా శత్రువు ఎదురుగా వచ్చినప్పుడు, బెదిరిపోయి స్థాణువు అయిపోవటం హేళన పాత్రమయింది

అతడి పాండిత్యం చూసి గౌరవించిన వారు కూడా, ఇప్పుడతడిని గౌరవించటంలేదు. దానికి తోడుగా చంద్రశేఖరుడి కథలు అతడిని మరింతగా చులకన చేశాయి.

దాంతో గంగాధర శర్మ వీలయినంతవరకూ ఎవరినీ కలవకుండా అందరికీ దూరంగా ఉండటం ఆరంభించాడు.

అందరికన్నా ముందు లేచి కత్తియుద్ధం సాధన చేస్తాడు. గురువుగారి దగ్గరకు వెళ్ళి పాఠం చెప్పించుకుంటాడు. అంతే, ఆ తరువాత ఊరి చివరకు వెళ్ళి, ఒంటరిగా, నది ఒడ్డున కూచుంటాడు. గ్రంధాలు చదువుతూ ఆలోచిస్తూంటాడు.

ఎవరైనా ఆ వైపు వస్తూంటే అక్కడినుంచి లేచి వెళ్ళిపోతాడు.

ఓ రోజు అతడి తల్లి అతడిని నిలదీసింది.

"ఇలా ఎన్నాళ్ళు ముభావంగా ఉంటావు? నీలో నువు ఎన్నాళ్ళు కుళ్ళుతావు? జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. దాన్నే తలచుకుంటూ క్రుంగుతూంటే మరింత దిగజారతావు తప్ప బయట పడటం అంటూ ఉండదు!"

ఆమె మాటలకు గంగాధర శర్మ సమాధానం మౌనమే.

ఓ రోజు గురువుగారు కూడా గంగాధరశర్మకు ఉచిత వచనాలు చెప్పారు.

"మనం మనుషులం. మనకు శక్తి ఉన్నట్టే బలహీనతలూ ఉంటాయి. పొరపాట్లు జరుగుతాయి. కానీ జరిగిన పొరపాట్లనే తలచుకుంటూ కూర్చుంటే లాభంలేదు. పొరపాట్లనుకోవాలి. ముందుకు సాగిపోవాలి. అయినా, నువ్వు పండితుడివి. మేధావివి. కాలాన్ని అనుసరించి యుద్ధం నేర్చుకోవటం తప్పనిసరి అయింది. నీ జీవలక్షణానికి సరిపడని పని చేయాలని ప్రయత్నించి, విఫలుడవటంతో

నువ్వు సిగ్గుపడాల్సిన అవసరం లేదు. నువ్వు చేయలేని పని చేయలేకపోవటం వల్ల బాధపడి లాభం లేదు. నీ తమ్ముడు శౌర్యంతో అలరిస్తే, నువ్వు పాండిత్యంతో ప్రపంచాన్ని మైమరపించు" అన్నాడు అనునయంగా.

నీళ్ళు నిండిన కళ్ళతో రోషంగా తల ఎత్తాడు గంగాధర శర్మ. 'ఎవరిని మైమరపించాలి? తురకవాళ్ళనా? నేను నా పాండిత్యం ప్రసక్తి తెచ్చేలోగా వాడు నా మెడని కోసేస్తాడు. శరీరం నుంచి వేరైన నా తల వినిపిస్తుందా నా పాండిత్యాన్ని? అసలిదంతా వ్యర్థం అనిపిస్తోంది. నేనెందుకలా ఆగిపోయానో అర్థం కావటం లేదు. ఏమాత్రం అవకాశం దొరికినా, శత్రువు దెబ్బ తీస్తాడని తెలిసి కూడా, అడుగు ముందుకు వేసేందుకు భయపడ్డానో!" ఆక్రోశించాడు గంగాధరశర్మ.

అతడి వేదనను తగ్గించలేక తల్లడిల్లిపోయారు గురువుగారు.

గంగాధరశర్మ ద్వారా ఆయన మహత్తర లక్ష్యం సాధించాలని ప్రణాళిక వేశారు. ప్రస్తుతం సమాజం అల్లకల్లోలమవుతోంది. ఈ సమయంలో గతంలోలా వేదాలు వల్లె వేసే తీరిక ఎవరికీ ఉండటం లేదు. దానికి తోడు వేదాలను వల్లెవేసి, కూలంకషంగా నేర్చుకున్నవారి ప్రాణాలకూ భరోసా లేదు. శాస్త్రాలు మౌఖికంగా ఇన్నాళ్ళూ చలామణీ అయ్యాయి. కానీ ఇప్పుడు పరిస్థితులు పూర్తిగా మారిపొయ్యాయి.

ఎవరి ప్రాణానికీ భద్రతలేదు. ఎవరికీ విలువలేదు. ప్రాణాలు కోల్పోయే ప్రతి వ్యక్తితో అపూర్వమైన ప్రాచీన విజ్ఞాన ధనం అదృశ్యమయిపోతోంది. ఒక్కసారి అదృశ్యమయిపోతే ఇక తిరిగి సంపాదించలేని అమూల్యమైన ధనం అది. ఇక ఆ శాస్త్రాలు లభ్యం కావు. ధర్మం అమూల్యమయిన ధనాన్ని కోల్పోతోంది.

ఒకప్పుడు జైనులకు ఇలాంటి పరిస్థితి వచ్చింది.

మహావీర జినుడు పరమపదించిన 160 ఏళ్ళ తరువాత పాటలీపుత్రం వద్ద జైనమునులు సమావేశమయ్యారు. ఈ సమావేశం జరగటానికి ముందు సుమారు పన్నెండేళ్ళు కరువు కాటకాలు దేశాన్ని పట్టి పీడించాయి. దాంతో అనేకులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఈ సమావేశంలో మునులు మహావీరుడి బోధనలను స్మరించారు. మహావీరుడు బోధించిన పన్నెండు రంగాలలో వీరు పదకొండు రంగాలను మాత్రమే గుర్తు చేసుకోగలిగారు. దాంతో జైన మునులలో కలకలం చెలరేగింది. పన్నెండవ రంగం తెలిసిన వారంతా కరువుకాటకాల్లో మరణించారు.

మహావీరుడు మరణించిన 160 సంవత్సరాలకే ఇలా అతని బోధనలో భాగం అదృశ్యమయిపోతే, అన్ని బోధనలూ కాలగర్భంలో కలిసి పోవటానికి ఎంతోకాలం పట్టదని అర్థం చేసుకున్నారు.

జైనుడు బోధించిన పన్నెండవ రంగం కాలగర్భంలో కలిసిపోవటానికి కూడా కారణం వారు గుర్తించగలిగారు.

ఇంతకాలం వారి బోధనలన్నీ సనాతన ధర్మ సంప్రదాయంలాగా మౌఖిక సంప్రదాయంలోనే ప్రచారంలో ఉన్నాయి. కరువు కాటకాల వల్ల ఆ బోధనలు తెలిసిన వారంతా మరణించారు. ఇప్పుడెవరికీ ఆ బోధనలు తెలియవు. దాంతో జైనుడి బోధనలు ఒక తరం నుంచి మరో తరానికి అంతరాయం లేకుండా నిరంతరం అందాలంటే, మనిషిపై ఆధారపడే మౌఖిక పద్ధతిపై ఆధారపడటం మంచిది కాదని గ్రహించారు. వ్రాతప్రతులు తయారు చేయటం ఆరంభించారు. నేపాలీ దేశంలో తపస్సు చేస్తున్న భద్రబాహుకు పన్నెండవ రంగం తెలుసునని తెలియగానే, అతని వద్దకు ఓ మునిని పంపి దాన్ని గ్రంథస్థం చేశారు. అలా జైనుడి బోధనలు ఇప్పటికీ సజీవంగా ఉన్నాయి.

ఇప్పుడు సనాతన ధర్మశాస్త్రాలను కూడా గ్రంథస్థం చేయాల్సిన తరుణం వచ్చిందని ఆయన గ్రహించారు. ఇప్పటికీ దేశవ్యాప్తంగా ఆ పని మొదలయింది. సామాన్య ప్రజల భాషల ద్వారా జైనులు, బౌద్ధులు ప్రజలలోకి చొచ్చుకు పోయిన విధం గమనించి శాస్త్రాలు సంస్కృతం నుంచి ప్రాంతీయ భాషలలోకి అనువదించటం జరుగుతోంది. ఇప్పుడసలు తీరికగా సంస్కృతం నేర్చుకునే వీలు ఉండటం లేదు.

అందుకే దొరికిన గ్రంధాలను దొరికినట్టు సేకరిస్తున్నారు గురువుగారు. వాటికి నకళ్ళు గంగాధర శర్మ ద్వారా చేయించాలని, వీలయినన్ని గంగాధర శర్మతో కంఠస్తం చేయించాలనీ ఆయనకోరిక.

గంగాధర శర్మలో నిజాయితీ ఉంది. చిత్తశుద్ధి ఉంది. పాండిత్యంతో పాటు సృజనాత్మకత ఉంది. నకళ్ళు చేసేవారనేకులు తమ స్వంతపైత్యాన్ని మధ్యలో జొప్పిస్తున్నారు. దాంతో శాస్త్రాలు, గ్రంధాలు అపార్ధాలకు గురయ్యే వీలు కలుగుతోంది. గంగాధర శర్మ అలాంటి పనులు చేయడు.

అందుకే గంగాధర శర్మ విషయంలో ఆయనకు మరో ఆలోచన ఉంది. ఉత్తర భారతమంతా అల్లకల్లోలంగా ఉంది. దక్షిణ భారతం ప్రశాంతంగా ఉంది. సేకరించిన గ్రంధాలతో గంగాధర శర్మను దక్షిణాదిన విస్తరింపచేసేందుకు అగస్త్యుడు ఉత్తరం వదలి వెళ్ళాడు. దక్షిణాదిన స్థిరపడ్డాడు. ఇప్పుడు సనాతన ధర్మాన్ని సజీవంగా నిలిపేందుకు గంగాధర శర్మను దక్షిణాదికి పంపాలని ఆయన ఆలోచన.

కానీ, తీరా చూస్తే, గంగాధర శర్మ ఇలా నిరాశలో నుగ్గుతున్నాడు. ఇప్పుడు ఏం చెప్పినా అర్ధం చేసుకునే స్థితిలో లేడు. అయితే, స్థాణువులా నిలబడినా తురకవాడి కత్తికి ఎరకాకుండా గంగాధర శర్మ బ్రతికి ఉండటం, అతడి జీవితానికి ఏదో పరమార్ధం ఉందన్న ఆలోచన గురువుగారిలో కలిగించింది. అందుకే శూరవర్మతో ఈ విషయం చర్చించారాయన.

ఆయన మాటలు విని తలపంకించాడు శూరవర్మ.

'గురువర్యా.. ఇంతకాలం మనం బయట దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో జరుగుతున్న దానితో సంబంధం లేకుండా భద్రంగా ఉన్నాం. కానీ, మనకీ రక్షణ ఇంకెంతో కాలం లభించదనిపిస్తోంది. ఇంతకాలం, యుద్ధం, రాజులకూ, సైనికులకూ మాత్రమే సంబంధించిన అంశం. కొత్త శత్రువు వల్ల యుద్ధప్రభావం సామాన్యులనూ చేరుతోంది. ప్రతివ్యక్తీ ఓ సైనికుడయి, స్వీయ రక్షణతోపాటు, సమాజ రక్షణ కూడా చేయాల్సిన పరిస్థితి వస్తోంది. కాబట్టి, గంగాధర శర్మ కత్తి యుద్ధమే కాదు, ఆత్మరక్షణకు అవసరమైన ప్రతి అంశమూ నేర్వాల్సిందే'

'నేను కాదనటం లేదు. కానీ చూశావుగా, ఎంత అభాసుపాలయ్యాడో! మానసికంగా అది అతడిని కృంగదీస్తోంది. ఎందుకూ పనికిరాడేమోనని భయంగా ఉంది'

గురువుగారివైపు నిశితంగా చూశాడు శూరవర్మ.

'మీకు చెప్పేంతటి వాడిని కాను. కానీ, బలహీనులకు బ్రతికే అర్హతలేని కాలం వస్తోంది. మన సమాజంలో లాగా, అందరూ ఈశ్వరాంశ కలవారేనని, పరస్పరం గౌరవించుకుంటూ, సహకారంతో బ్రతికే రోజులు కావివి. ఎవరికి వారు స్వయంరక్షణకోసం అనుక్షణం పోరాడాల్సిన రోజులు. వీరులు, శూరులే పిట్టల్లా రాలిపోతున్నారు. మతం మారిపోతున్నారు. ఇలాంటి సమయంలో బలహీనతలకు తావులేదు. ప్రతి వ్యక్తీ ఉక్కు నరాలతో, ఆత్మ విశ్వాసంతో పరమశివుడి రుద్రతాండవం చేయాల్సిన తరుణం ఇది. బలహీనుడనని తప్పించుకునే వీలులేదు.'

గురువుగారు మౌనంగా ఉండిపోయారు. వారిమధ్య మాటలు కరువయ్యాయి. ఆ నిశ్శబ్దాన్ని శూరవర్మ భగ్నం చేశాడు.'వారణాసి పై కూడా తురకల సైన్యం దాడి చేస్తుందన్న వార్తలు వినిపిస్తున్నాయి. అదే జరిగితే మనకు ప్రమాదం రెండింతలు అవుతుంది! '

'అయ్యో.. కాశీ కూడానా?' గురువుగారి కళ్ళల్లో నీళ్ళు కదిలాయి.

అదిచూడలేక శూరవర్మ ముఖం తిప్పేసుకున్నాడు. ఆకాశం వైపు చూస్తూ, మృదువుగా అన్నాడు.

'ఆకాశాన్ని క్రమ్మివేసే కాలకరాళ మేఘాలు సూర్యుడిని వదులుతాయా? శత్రువు దృష్టిలో సోమనాధుడయినా, విశ్వేశ్వరుడయినా ఒకటే. వారికి అక్కడ దైవం కనబడదు. ధనధాన్యాలే కనిపిస్తాయి. మణిమరకత మాణిక్యాలే కనిపిస్తాయి.'

'ఎలాంటి కాలం వచ్చిపడింది! ఈ తుఫానును మనం ఎలా తట్టుకుంటాం?' బేలగా అన్నారు గురువుగారు.

'మీలాంటి విజ్ఞులే ఇలా నిరాశకు లోనయితే ఎలాగ? కష్టకాలం వచ్చినప్పుడే మనిషి వ్యక్తిత్వం తెలిసేది. నిప్పులో కాలిస్తేనే బంగారానికి మెరుపు వస్తుంది. ఈ కష్టకాలం గడచి, కాల మేఘం అడ్డుతొలిగిన తరువాత మన ధర్మం మరింత ప్రకాశవంతమవుతుంది.' శూరవర్మ స్వరంలో విశ్వాసం ప్రస్ఫుటంగా ధ్వనించింది.

గురువుగారు నీరసంగా నవ్వారు.

'నేను మీ శిష్యులను తీసుకుని వారణాసి వైపు వెళుతున్నాను. దానికి మీరు అనుజ్ఞ ఇవ్వాలి.'

'యుద్ధానికా?' సూటిగా అడిగారాయన.

'కావచ్చు. కాకపోవచ్చు' అంత నిర్మోహమాటంగా చెప్పాడు శూరవర్మ.

'నీ శిష్యులను మృత్యుముఖానికి తీసుకు వెళుతున్నాను. అనుజ్ఞనివ్వండి అనవచ్చుగా?'

'ఏం, శత్రువుతో యుద్ధం అంటే మృత్యువేనా? ఎందుకీ పరాజయ భావన?'

గురువుగారేమీ మాట్లడలేదు. అక్కడనుంచి లేచి వెళ్ళిపోయారు. ఆయన వెళ్తూంటే చెప్పాడు శూరవర్మ 'గంగాధర శర్మను నాతో తీసుకువెళుతున్నాను.'

గురువుగారు వెనక్కు తిరిగి చూశారు. అతడన్న మాటలతో తనకు సంబంధం లేనట్టు వెళ్ళిపోయారు. ఆలోచిస్తూ అడుగు ముందుకు వేశాడు శూరవర్మ.

***

ప్రహర సింహుడికీ, చంద్రశేఖరుడికీ మంచి స్నేహం కుదిరింది. ఎక్కడ చూసినా ఇద్దరూ తిరుగుతూ కనబడేవారు.

ప్రహర సింహుడి దగ్గర నుంచి ఖడ్గ విద్యలో అనేక మెళకువలు నేర్చుకున్నాడు చంద్రశేఖరుడు. అవి నేర్చుకున్నప్పటి నుంచీ వాటిని ప్రయోగించాలని ఆత్రపడసాగాడు.

చంద్రశేఖరుడికి, ప్రహరసింహుడి దగ్గర బాగా నచ్చింది అతడు చెప్పే కథలు.

రాజు ఆస్థానం ఎలా ఉంటుంది, అక్కడ ప్రవర్తన ఎలా ఉండాలి, అన్న విషయాలు చంద్రశేఖరుడికి బాగా నచ్చాయి.

'నిజంగా, రాజులు అంత వైభోగంగా ఉంటారా?' ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు చంద్రశేఖరుడు.

'రాజులకన్నా వైభోగంగా ఉండేది మన దేవతలు. అందుకే అందరికళ్ళూ దేవాలయాలపైన పడుతున్నాయి. కానీ, మన దేవాలయాలపై కన్నేసిన వాడెవడూ ప్రశాంతంగా బతకలేడు' చంద్రశేఖరుడీ మాటలు వినటంలేదు.

'అన్ని రత్నాలు, మణిమరకత మాణిక్యాలు ఒక్కచోట రాసిగా పోస్తే ఎంత గొప్పగా ఉంటుంది కదా!' అన్నాడు.

అతడి కళ్ళముందు ఏనుగుల మీద తురుష్కులు తరలించుకుపోతున్న విలువైన వజ్రాలు కదులుతున్నాయి.

'నిజంగా ఢిల్లీ సుల్తానులు ఎంత శక్తిమంతులో' అనుకున్నాడు. 'అంత ధనం తన దగ్గర ఉంటే తనకేలోటుండదు' అనుకున్నాడు.

అతడికి తురకలు ఎలా ఉంటారో తెలుసుకోవాలని ఉంది. అదే అడిగాడు ప్రహరసింహుడిని

'ఆ రాక్షసుల గురించి ఎంత తక్కువ మాట్లాడుకుంటే అంత మంచిది. నీతి, జాతి లేదు. నియమం నాగరికతలు లేవు. జాలి కరుణలు లేవు. శుచీ శుభ్రతలు లేవు.' ఈసడించాడు ప్రహరసింహుడు.

'కానీ, మన గురించి వాళ్ళూ అలాగే అనుకుంటుండవచ్చుకదా!' అడిగాడు చంద్రశేఖరుడు.

‘అవును.. నేను వాళ్ళదగ్గర బందీగా ఉన్నప్పుడు తులిస్తాన్ నుంచి వచ్చి తురక వాళ్ళు కొత్తగా మతం మారిన వారిని హేళన చేస్తూ అన్న మాటలు కొన్ని విన్నాను. వాళ్ళు మనం ఆకుల్లో తిని పారేయటాన్ని గురించి వింతగా చెప్పుకుంటున్నారు. మనం చెవుల్లో పోగులు పెట్టుకోవటాన్ని కడియాలు ధరించటాన్ని, దోషం అన్నట్టు మాట్లాడారు. అంత కాదు. మనం మన స్త్రీలకు గౌరవమిచ్చి, ప్రధాన నిర్ణయాలలో వారి సలహాలను తీసుకోవటాన్ని గురించి కూడా చులకనగా మాట్లాడారు. వాళ్ళల్లో స్త్రీ ‘శక్తి‘ అని, ఆమె లేకుంటే పురుషుడు ఎందుకూ పనికిరాడన్న భావన లేనట్టుంది. ఇలా, వాళ్ళ పద్ధతులు మనకు రోతగా అనిపిస్తే, మన పద్ధతులు వాళ్ళకు వింతగా ఉంటాయి‘ ఆలోచిస్తూ చెప్పాడు ప్రహరసింహుడు. అవన్నీ ఎంతో ఆసక్తిగా విన్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

‘నాకు మన పద్ధతులే తెలుసు. వాళ్ళ పద్ధతుల గురించి చెప్పు‘ అడిగాడు.

✡✡✡

(కొనసాగింపు వచ్చేసంచికలో)

ఈ నవల క్రిందటి భాగాల కోసం

కౌముది గ్రంథాలయాన్ని సందర్శించండి
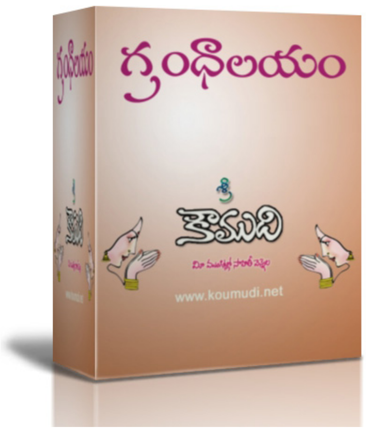
Click here to go to KOUMUDI Library